

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

Uzziņa

Rīgā

01.07.2019. Nr.30.1-8.5/233892

Uz 13.06.19. Nr. b/n

“B”
Paziņošanai EDS

Par uzziņas sniegšanu

Valsts ieņēmumu dienests ir izskatījis “B”, (turpmāk – Iesniedzējs), 2019.gada 13.jūnija iesniegumu par uzziņas sniegšanu “Par informāciju, kuru darba devējs sniedz par veiktajiem maksājumiem privātajos pensiju fondos” (turpmāk – iesniegums), un sniedz šādu uzziņu.

Iesniedzējs iesniegumā norāda šādu faktu aprakstu.

Iesniedzējs veic šādus maksājumus privātajos pensiju fondos par saviem darbiniekiem:

- iemaksas no darba devēja līdzekļiem par darbinieku, un
- iemaksas no darbinieka līdzekļiem ar darba devēju starpniecību.

Iesniedzējs vēlas apstiprināt tās izpratnes pareizību par informāciju, kas iekļaujama darba devēja sniegtajos paziņojumos par šīm minētājām iemaksām.

Juridiskie apsvērumi

Atbilstoši likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 8. panta piektajai daļai no nodokļa maksātāja ienākumiem, par kuriem maksā algas nodokli, izslēdz Latvijas Republikā vai citā Eiropas Savienības dalībvalstī, vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī reģistrētos privātajos pensiju fondos atbilstoši licencētiem pensiju plāniem veiktās iemaksas, kuras nepārsniedz 10 procentus no nodokļu maksātājam aprēķinātās bruto darba samaksas taksācijas gadā.

Saskaņā ar likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 10.panta pirmās daļas 5.punktu, pirms ienākuma aplikšanas ar nodokli no gada aplikamā ienākumu apjoma tiek atskaitīti maksātāja izdevumi saskaņā ar likumu “Par privātajiem pensiju fondiem” izveidotajos privātajos pensiju fondos vai citās Eiropas Savienības dalībvalstīs vai Eiropas Ekonomikas zonas valstīs, vai Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas dalībvalstīs reģistrētajos privātajos pensiju fondos izdarītās iemaksas.

2008.gada 25.augusta Ministru kabineta noteikumi Nr.677 "Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa paziņojumiem" nosaka paziņojuma par fiziskajām personām izmaksātajām summām (kopsavilkums) (turpmāk tekstā – Paziņojums), veidlapas formu.

Iesniedzējs vēlas apstiprināt tā izpratnes pareizību par kārtību, kādā aizpildāms Paziņojums, un zemāk sniedz ilustratīvu piemēru.

- Darbinieka gada bruto alga ir 12 000 euro.
- Iemaksas privātajos pensiju fondos no darba devēja līdzekļiem ir 100 euro
- Iemaksas privātajos pensiju fondos no darbinieka līdzekļiem ar darba devēja starpniecību ir 80 euro Darba devējs, aizpildot Paziņojumu par augstāk minētājiem datiem, norāda:
  - Paziņojuma 5. ailē "Ieņēmumi" 12 100 euro
  - Paziņojuma 6. ailē "Neapliekamie ienākumi" 100 euro
  - Paziņojuma 11. ailē "Iemaksas privātajos pensiju fondos" 80 euro

Balstoties uz minēto piemēru, Iesniedzējs lūdz VID izsniegt uzziņu un apstiprināt, ka darba devējs informāciju par veiktajām iemaksām privātajos pensiju fondos norāda Paziņojumā šādā kārtībā:

- 1) Iedzīvotāju ienākuma likuma 8.panta piektajā daļā noteiktās iemaksas no darba devēja līdzekļiem – Paziņojuma 6.ailē "Neapliekamie ienākumi"
- 2) Iedzīvotāju ienākuma nodokļa likuma 10. panta pirmās daļas 5.punktā noteiktas iemaksas no darbinieka līdzekļiem ar darba devēju starpniecību – 11. ailē "Iemaksas privātajos pensiju fondos".

Valsts ieņēmumu dienests, izvērtējot Iesniedzējas iesniegumā ietverto faktu aprakstu, no minētajiem faktiem izrietošus konkrētus jautājumus, atbildes uz kuriem ir atkarīgas no to juridiska vērtējuma, sniedz šādu uzziņu.

Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8.panta piektajā daļā ir noteikts, ka no maksātāja ienākumiem, par kuriem maksā algas nodokli, izslēdz Latvijas Republikā vai citā Eiropas Savienības dalībvalstī, vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī, vai Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas dalībvalstī reģistrētos privātajos pensiju fondos atbilstoši licencētiem pensiju plāniem un Latvijas Republikā vai citā Eiropas Savienības dalībvalstī, vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī, vai Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas dalībvalstī reģistrētā apdrošināšanas sabiedrībā iemaksātās dzīvības apdrošināšanas (ar līdzekļu uzkrāšanu) prēmiju summas, kuras kopā nepārsniedz 10 procentus no maksātājam aprēķinātās bruto darba samaksas taksācijas gadā, un iemaksātās dzīvības (bez līdzekļu uzkrāšanas), veselības vai nelaimes gadījumu apdrošināšanas prēmiju summas, kas nepārsniedz 10 procentus no maksātājam aprēķinātās bruto darba samaksas taksācijas gadā, bet ne vairāk kā 426,86 euro gadā, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

- 1) darbības termiņš dzīvības apdrošināšanas līgumam (ar līdzekļu uzkrāšanu) nav īsāks par 10 gadiem;
- 2) darbības termiņš dzīvības, veselības un nelaimes gadījumu apdrošināšanas līgumam (bez līdzekļu uzkrāšanas) nav īsāks par vienu gadu;

3) dzīvības, veselības un nelaimes gadījumu apdrošināšanas līguma noteikumi paredz, ka apdrošināšanas atlīdzību par apdrošināšanas gadījumu izmaksā apdrošinātajai personai (vai tās labuma guvējam), citas summas, kas saistītas ar līguma darbību vai tā pārtraukšanu, izmaksā darba devējam (apdrošinājuma ņēmējam), un neparedz aizdevumu izsniegšanu apdrošinātajām personām.

Savukārt likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 10.panta pirmās daļas 5.un 6.punktā ir noteikts, ka pirms ienākuma aplikšanas ar iedzīvotāju ienākuma nodokli (turpmāk – nodoklis) no gada aplikamo ienākumu apjoma tiek atskaitītas:

1) saskaņā ar likumu “Par privātajiem pensiju fondiem” izveidotajos privātajos pensiju fondos vai citās Eiropas Savienības dalībvalstīs vai Eiropas Ekonomikas zonas valstīs, vai Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas dalībvalstīs reģistrētajos privātajos pensiju fondos izdarītās iemaksas;

2) apdrošināšanas prēmiju maksājumi, kas atbilstoši dzīvības apdrošināšanas līgumam (ar līdzekļu uzkrāšanu) izdarīti apdrošināšanas sabiedrībai, kura nodibināta un darbojas saskaņā ar Apdrošināšanas sabiedrību un to uzraudzības likumu, vai citā Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī, vai Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas dalībvalstī reģistrētajai apdrošināšanas sabiedrībai, ievērojot šā likuma 8.panta piektās daļas 1. un 3.punkta nosacījumus.

Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 10.panta 1.⁹daļā ir noteikts, ka šā panta pirmās daļas 5. un 6.punktā minētie maksātāja attaisnotie izdevumi kopā nedrīkst pārsniegt 10 procentus no maksātāja gada ienākuma lieluma šā likuma 15.panta divdesmit pirmās daļas izpratnē (šā panta otrajā daļā – no mēneša bruto darba samaksas, kas ir kalendāra mēneša darba samaksa pirms to summu atskaitīšanas, par kurām saskaņā ar šo likumu atļauts samazināt darbinieka aplikamo ienākumu, kā arī pirms jebkuru ieturējumu izdarīšanas), bet ne vairāk kā 4000 euro gadā.

Atbilstoši likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 10.panta otrajai daļai pirms darbinieka ienākuma aplikšanas ar algas nodokli no mēneša ienākuma apjoma tiek atskaitīti šā panta pirmās daļas 1., 5. un 6.punktā minētie maksājumi.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumu Nr.899 “Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” normu piemērošanas kārtība” 65.punktu, piemērojot likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 10.panta otro daļu, pirms darbinieka mēneša darba ienākuma aplikšanas ar algas nodokli darba devējs ir tiesīgs atskaitīt no darbinieka mēneša darba ienākuma:

65.1. darba devēja (no darba devēja līdzekļiem) darbinieka labā veiktos dzīvības apdrošināšanas (ar līdzekļu uzkrāšanu) prēmiju maksājumus un iemaksas privātajos pensiju fondos, kuras kopā nepārsniedz likuma 8.panta piektajā daļā noteikto ierobežojumu 10 % apmērā no darbinieka mēneša bruto darba samaksas;

65.2. darbinieka paša veiktos dzīvības apdrošināšanas (ar līdzekļu uzkrāšanu) prēmiju maksājumus un iemaksas privātajos pensiju fondos, kuras veiktas uz kolektīvā vai individuālā līguma pamata un kuras uz darbinieka iesnieguma pamata veicis darba devējs, ieturot tās no darbinieka darba ienākuma, un kuras kopā nepārsniedz 10 % no darbinieka mēneša bruto darba samaksas, bet ne vairāk kā 4000 euro gadā.

Saskaņā ar likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 17.panta sesto daļu,

gadam beidzoties, darba devējs ne vēlāk kā 15 dienu laikā pēc darbinieka pieprasījuma saņemšanas izsniedz viņam paziņojumu par fiziskajai personai izmaksātajām summām, kā arī nosuta Valsts ieņēmumu dienestam paziņojumu par fiziskajai personai izmaksātajām summām. Ja ar darbinieku darba attiecības ir izbeigušās pirms taksācijas gada beigām, darba devējs pēc pieprasījuma izsniedz darbiniekam paziņojumu par fiziskajai personai izmaksātajām summām darba attiecību izbeigšanas dienā.

Ministru kabineta 2008.gada 25.augusta noteikumos Nr.677 "Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa paziņojumiem" ir noteiktas paziņojumu veidlapas paraugs un to aizpildīšanas kārtība.

Aizpildot paziņojumu 2008.gada 25.augusta noteikumos Nr.677 "Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa paziņojumiem" noteiktajā kārtībā, attiecībā uz iemaksām privātajos pensiju fondos darba devējs (no darba devēja līdzekļiem) darbinieka labā veiktās iemaksas privātajos pensiju fondos, kuras kopā ar dzīvības apdrošināšanas (ar līdzekļu uzkrāšanu) prēmiju maksājumus nepārsniedz likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8.panta piektajā daļā noteikto ierobežojumu 10 % apmērā no darbinieka mēneša bruto darba samaksas, uzrāda paziņojuma 06.rindā "Neapliekamie ienākumi".

Ievērojot minēto, Iesniedzējs, aizpildot paziņojumu par fiziskajai personai izmaksātajām summām, no Iesniedzēja līdzekļiem darbinieka labā veiktās iemaksas privātajos pensiju fondos, kas nepārsniedz 10 % ierobežojumu, uzrāda paziņojuma 06.rindā "Neapliekamie ienākumi".

Tā kā likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 10.panta 5. un 6.punktā ir uzskaitīti attaisnoto izdevumu veidi, kas veidojas tikai pašam maksātājam, tad darba devēja aizpildītajā paziņojumā par fiziskajai personai izmaksātajām summām, darba devēja no darbinieka mēneša darba ienākuma atskaitītās iemaksas privātajos pensiju fondos un dzīvības apdrošināšanas (ar līdzekļu uzkrāšanu) prēmiju maksājumus (kas kopā nepārsniedz 10 % no darbinieka mēneša bruto darba samaksas, bet ne vairāk kā 4000 euro gadā) un kuras uz darbinieka iesnieguma pamata veicis darba devējs, ieturot tās no darbinieka darba ienākuma (maksātāja attaisnotie izdevumi), ir uzrādāmas paziņojuma sadaļas "Attaisnotie izdevumi" 11.rindā.

Ievērojot minēto, aizpildot paziņojumu par fiziskajai personai izmaksātajām summām, darbinieka paša veiktos iemaksas privātajos pensiju fondos (kuras uz darbinieka iesnieguma pamata veicis Iesniedzējs), ieturot tās no darbinieka darba ienākuma, un kuras nepārsniedz 10 % no darbinieka mēneša bruto darba samaksas, bet ne vairāk kā 4000 euro gadā, Iesniedzējs uzrāda paziņojuma sadaļā "Attaisnotie izdevumi" 11.rindā.

Sniedzot uzziņu, tika piemērotas šādas tiesību normas: likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8.panta piektā daļa, 10.panta pirmās daļas 5. un 6.punkts, 1.⁹daļa, otrā daļa, 17.panta sestā daļa, Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumu Nr.899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība" 65.punkts, 2008.gada 25.augusta noteikumi Nr.677 "Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa paziņojumiem".

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101.panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, tad uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1.panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu. Ņemot vērā to, ka Valsts ieņēmumu dienestam attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākas iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama.

Ģenerāldirektore

I. Jaunzeme

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU
ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU